

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

Abonamentul:

Pe un an 32 coroane.
Pe șase luni 16 cor. — Pe trei luni 8 cor.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învoială

Abonamentele și inserțiunile
să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Stabilind adevăruri...

Vestitul profesor de istorie a dreptului dela universitatea din Zürich, Dr. Fleimer, acordând unui corespondent al ziarului *Világ* interview, a mărturisit între altele, că *Francisc Rákóczy II* era aderent al *ideii federative* pentru Ungaria, căci pe monedele lui se vede imprimat următorul tablou simbolic: Naționalitățile Ungariei formează cerc împrejurul unui altar cu inscripția: «*Concurrunt, ut flammam libertatis alant!*...» (Aleargă să alimenteze flacăra libertății).

«Și mă mir, — a încheiat numitul profesor, — cât de mult s'a abătut de atunci politica de naționalități a Ungariei cu totul pe alte cărări...» (*Világ*, 22 Aug. 1918).

Această amintire istorică a învățatului profesor este proprie a deșteptă unele reflexiuni destul de dureroase pentru cei ce cunosc felurimea nesfârșită și simt întreagă povara nedreptăților cu care s'au obișnuit adeseori cei dela cârma țării a răsplăti serviciile cele mai credincioase și mai importante ale naționalităților din Ungaria.

Ceeace exprimă inscripția de pe moneda lui *Francisc Rákóczy II*, este adevăr istoric verificat în nenumărate rânduri.

Nu numai în luptele dela începutul secolului al XVIII-lea, care au rodit «abrenunțarea» dela Onod și pacea dela Sătmar (1711), ci și mai înainte ca și mai târziu, — de câte ori a fost țara sau tronul în pericol, — naționalitățile au alergat într-o adevărată întrecere nobilă, să apere tronul și țara, sau — după cuvântul inscripției: *să alimenteze flacăra libertății!*

Dar această flacăra sfântă, ali-

mentată prin șiruri neîntrerupte de jertfe din partea tuturor naționalităților, n'a luminat aici pentru toți de o potrivă.

Monarhia noastră pentru pace

Ministrul de externe, contele *Burian*, a făcut acum din partea guvernului austro-ungar un nou pas în interesul terminării războiului.

Intr'o *notă*, redactată în limba franceză, se adresează prin mijlocirea statelor neutrale către puterile dușmane și le invită la o *discuție confidențială asupra principiilor, sub care s'ar putea încheia pacea generală*.

Cuprinsul notei este următorul: Ministrul *Burian* spune, că puterile din împătrita alianță au făcut în 12 Decembrie 1916 adversarilor un ofert de pace, care deși a fost respins, însemnează totuși un important capitol în istoria acestui război. Din acel moment problema păcii a format centrul desbaterilor europene, și chiar ale lumii, — dar fără să producă, cel puțin până acum, un rezultat practic.

Ministrul de externe arată după aceasta, că voința de pace se răspândește în pătri tot mai largi în *ambele tabere*, și se ocupă de vorbirile ținute de *Balfour* în Decembrie 1917 și de prezidentul *Wilson* în 12 Februarie și 4 Iulie 1918.

Discuțiile dela o tribună publică la alta, în felul cum s'au rostit până astăzi între bărbații de stat ai diferitelor state, n'au fost la adevărat alt ceva, decât un șir de monologuri. Li-a lipsit, înainte de toate, *raportul direct*. Iar, de altă parte, *publicitatea* acestui schimb de păreri nu putea să producă o acțiune roditoare: La orice declarații publice, de soiul acesta, se întrebuințează o formă de elocvență, care are în vedere efectul asupra *masselor*.

Ar trebui prin urmare să se aleagă o altă metodă, dacă e vorba de a se face încercarea unei cercetări asupra chestiunii: Cum s'ar putea pune capăt catastrofei de a continua lupta sinucigașă a Europei?

Metoda nu poate fi alta, decât *discuția verbală nemijlocită între reprezentanții guvernelor și numai între dânșii*.

Nădăduim, — urmează nota ministrului, — că nici unul dintre beligeranți nu va sta la îndoială de a aproba un asemenea schimb de idei. *Acțiunile războiului n'ar suferi nici o întrerupere*.

După a noastră convingere, toți purtătorii războiului sânt datori omenirii, să cerceteze împreună, nu cumva acum, după atâția ani de luptă bogată de jertfe și totuși nedecisă, este cu putință să se sfârșească groazica încercare.

De aceea guvernul imperial și regal face propunere tuturor statelor beligerante, *să trimită delegați pentru a desbateri confidențial și în mod ne-*

FOIȘOARA

Ce-mi ești tu mie?...

Ce-mi ești tu mie, blândă copilă:
Un freacă dulce de melodie,
Strofă întreagă dintr'o cântare,
Sau ești o facă 'n lume pustie?

Sau ești luceafăr, lună cu stele,
Ce luminează în noaptea neagră;
Sau cer albastru din înălțime?
— Nu, ci tu îmi ești lumea întreagă.

Sau ești o sfântă, mândr' amintire,
Din zi de pace înălțătoare?
Răsat pe cerul vieții mele,
Să-mi dai nădejdi și raze de soare.

Ioan Berghia.

Cugetare

Eu mă tem de Dumnezeu și după Dumnezeu nu mă tem de altul, fără numai de cela ce nu se teme de Dumnezeu.

Ioan Berghia

— O vizită —

Ce repede trec zilele! Parecă numai ieri eram pierdută în parcul uriaș, podoaba de veacuri a unui orașel din apusul monarhiei. Venisem să-mi cercetez o rudă greu rănită în nenorocitele înclăștări dela *Piava*.

Umblasem în lipsa adresei precise întreg orașul, din lazaret în lazaret, fără să pot da ochi cu el. Și acum am fost intrat în parc, mai mult să mă odihnesc decât să îl admir. Frumusețile grădinei însă mă fermecară și uitând de oboseală, umblam pierdută pe aleiele încălcite, când iată-l colo pe malul unui pârâiaș guraliv, ce coborâ din depărtări înalte, ședează în iarba proaspătă, cu un soldat străin. Era un cadet cu fața blondă, blândă și marcată fin în trăsături de domniță cu privirile azurii pierdute în zare, cu capul înfășurat în albul bandagelor. Uniforma amândurora era ciuruită de gloanțe, pătată de sânge, dar și de sclipitorii bani ai împăratului, semn frumos de vitejie.

Rudenia, zărindu-mă, sta să nu-și creadă ochilor, și numai după ce mă potopli

cu întrebări de tot felul, îmi prezentă pe prietinel, care stătea zmerit ca o fată mare: *Ioan Berghia*.

Scăpați ambii din infernul lui *Dante*, din văile de păcură și pucioasă de sub *Assiago*, unul cu capul spart de schiaa granatei dușmane, celalalt cu mâna zdrobită de gloanțele mitralierei, se înfrățiră de a binele în marea străinilor.

Biruind primejdia și simțindu-se mai bine, eșiau zilnic în umbra răcoroasă a parcului, întovărășiți de *Eminescu*, *Vlăhuța*, *Coșbuc*, pe cari *Berghia* i-a purtat și prin grindina de obuze, prin prăpastiile zilelor de urgență.

Numele lui *Berghia* nu-mi era cu totul necunoscut. Celsem mai multe încercări poetice sălășluite de dânsul în foia diferitelor ziare, cari își mai duc greul vieții înlănțuite. Intre altele îmi spuneă acum că de fel e din *Avrig*, satul de naștere și de vecinică odihnă a zbuciumatului răsărit de viața românească: *George Lazar*, și că s'a pregătit pentru slujba de dascăl, în care abia așteaptă să între. Examenul ultim l-a dat abia în primăvară, cu ocaziunea căruia comisarul era cât pe aci să îl respingă

pentru o greșală strecurată la despărțirea unui cuvânt unguresc. «Întâmplarea aceasta — zicea — mi-a pricinuit multă amărăciune sufletească».

În umbrele inserării, stând pe marginea lacului din parc, ni-a recitat poezii străine și mai multe proprii cu o voce blândă curată cu accentuare și patos de dascăl ardelean. În poeziile lui de începător simțeam cum pulsează timide făgăduinți și nădejdi, porniri îndrăznețe către împărăția personalității. Ici colea revinea, în cadrele uriașelor svârcoliri de patimi dela frontul italian, ca răsărit din valurile vremii glasul de adâncă durere a lui *Eminescu*, ori resemnarea de sfânt a lui *Vlăhuța*.

Iadul dela *Asiago* și *Piava* cu vaelele și gemetele de moarte îi copleșește simțirea și mintea. Icoanele durerii și ale morții atât de păgăno îi poartă gândul să afle rostul vieții, îndeosebi când «între mulțimea morților să vede singurul viu», și neputând afla îl încearcă ispita că poate și pentru el va fi mai bine în mormânt, se înfioară însă la gândul, că nu va fi nime, care să îi pună la capăt o floare, doar și *Maria* care zilnic mergea pe la mamă-sa să întrebe «că *Ioan* ce mai scrie», l-a uitat.

obligator asupra principiilor unei încheieri de pace, într'un loc din străinătatea neutră și în timp apropiat, despre care ar fi să se mai hotărască. Delegații ar fi încredințați să expună păreri guvernului lor asupra acelor principii și să primească comunicate corespunzătoare despre acestea, precum și să ceară și să dea lămuriri deschise și sincere despre toate punctele, care au trebuință să fie satorite exact.

«Guvernul imp. și reg. are onoarea de a ruga guvernul din . . . prin binevoitoarea mijlocire a Excelenței Voastre, ca acest comunicat să fie adus la cunoștința guvernului din . . .»

Inmânarea notei de pace. Biroul de corespondență ungară comunică în 16 l. c.:

Nota de pace, pregătită de ministrul de externe, contele Burian, a fost înmănată Sâmbătă după amiază, în 14 Septembrie, diplomaților statelor neutrale, pentru a fi remisă în țările Înțelegerii (precum și Vaticanului). Răspunsul Înțelegerii se poate aștepta numai după trecere mai lungă de timp. Nota lui Burian a surprins cu totul și cercurile germane, deși în mod oficial au fost mai înainte anunțate despre această notă. Germanii accentuează cu toate acestea, că nota de pace s'a făcut în mod cu desăvârșire neatârnat, și că Germania va dovedi o atitudine de așteptare.

Deputați de-ai Înțelegerii, aflători în Olanda, speră că Înțelegerea va răspunde la ofertul de pace; cred însă că răspunsul va fi negativ.

Presă din capitală este de părere că nu greșește, dacă o mare parte a meritului de a face acest pas către pace, este a se atribui inițiativei monarhului nostru.

Școale românești la hotarele Ardealului

Sub titlul acesta ziarul *Pesti Hirlap* află de trebuință să facă următoarele destăinuri jăluitoare cu privire la afacerea statificării școalelor românești respective, la chestia plănuitei «Zone culturale»:

«Lucrarea patriotică, începută de ministrul Apponyi, pentru înființarea de școale populare ungurești, se vede că este aproape de cadere. Am spus de multe ori că lucrul cel mai bun ar fi fost statificarea tuturor școalelor; dar atât simțămintele confesionale ale lui Apponyi, cât și ale lui Tisza, i-au

Seara când ziua ostenită își îmbracă haina cu jale el vede cum să ridice din adâncul pământului o mână cu degetele reci să aprindă «mulțimea luminilor morții pe întinsa albastră oglindă» iar jos în vale

O groapă în glia străbună
Așteaptă din zori până în seară
În brațe-i să-i vină pornitul
Din valuri de lume amară.

«Cântecule» lui sânt aspre și lipsite de puterea și darul de a pătrunde la inimă, parecă stăruie anume să ne prezinte un răsnet din cântecile sălbatice ale luptelor.

La despărțire am dorit poetului Berghia putere și paciință de a citi mult din autorii noștri clasici și de a adânci și mai mult ideile și sentimentele, putere de a zdrobi lanțurile de robie în care-l țin Eminescu și Vlahuță, iar cadetului Berghia i-am dorit ca Dumnezeu să îl ferească de gloanțe și primejdie, și să ni-l aducă întreg și sănătos acasă, să ne cânte frumusețile văilor și munților noștri și să ne destăinuască șoaptele păraielor și ale Oltului.

Ileana Munteanu.

silit pe amândoi să se ferească de aceasta.

Cel mai hotărât mijloc de pază în viitor, ar fi fost închiderea școalelor românești, care se ocupau cu trădarea de patrie, și ridicarea de școale ungurești în locul lor. Lucrul acesta s'a lovit însă de greutate. Fiind anevoioasă zidirea de clădiri școlare în cursul războiului, Apponyi s'a gândit să cumpere școalele românești pe seama statului. Dar văzând că împotriva acestui fapt și-au înălțat glasul conducătorii bisericilor, a pus la cale cumpărarea cu sila, adică exproprierea edificiilor școlare. Nici planul acesta n'au putut sau n'au cutezat să-l ducă la îndeplinire.

Acum alt năcaz amenință alcătuirea nobilei încercări. Consilierul ministerial Pogány Frigyes, dat spre ajutor d-lui comisar guvernial Emil Horváth Petrichevich, care a fost încredințat cu alegerea locului pentru nouăle școale populare și îngheberarea lor, și-a început munca așa, că s'a silit mai întâi de toate să găsească pe seama acestor școale clădirile trebuincioase.

Deoarece în împrejurările de azi nu se putea clădi nimic, a căutat să deschidă școalele cele nouă de stat în clădirile școalelor gr.-or. și gr.-cat. românești din comunele în care învățământul încetase.

Precum am spus, cele două biserici n'au fost dispuse să vândă clădirile statului, dar singuraticile comune erau pe cale să le închiriese pe un timp mai scurt sau mai îndelungat. Consilierul Pogány a și luat în chirie clădirile școalelor și are de gând să deschidă în încăperile lor școale nouă ungurești de-alungul hotarului.

Socoteala consilierului a fost făcută însă fără cărciumar, deoarece forurile conducătoare ale bisericilor românești, cu șiretlicurile lor cunoscute, n'au aprobat contractele, având de gând, că în cazul când școalele de stat totuși se vor deschide în clădirile închiriate, să ridice acuzare și să nimicească prin judecată chiar valoarea contractului și să ne scoată din ele.

O altă primejdie amenințătoare este faptul, că aceste contracte încheiate în cele mai multe cazuri pe timp scurt, — chiar și atunci când șiretenia cu darea afară din locuință n'ar reuși, — după câțiva ani s'ar sfârși, iar bisericile au îndreptățirea să oprească prelungirea contractelor.

Deoarece preoțimea înaltă românească nu va ridica niciodată patriotismul la acel grad, pe urma căruia școalele ce au propovăduit necredință față de stat să înceteze dela sine, se silește, în cele două cazuri arătate, să oprească în mersul lor o mare mulțime din aceste școale ungurești populare, — tocmai din pricina lipsurilor arătate, — un fapt care ar putea însemna poate chiar oprirea acestei acțiuni a guvernului.

Ministrul Apponyi s'a gândit apoi să câștige printr'o lege dreptul de expropriere a școalelor. Împlinirea dorinței lui ar fi asigurată susținerea neconturbată a nouălor școale, dar în fața înfăptuirii acestui plan s'au pus piedeci până acum aproape de nelăturat. Cu trecerea timpului și cu creșterea încrederei în sine, ducerea la îndeplinire a planului s'a făcut tot mai grea.

Din pricina aceasta cerem cu cea mai mare tărie, ca guvernul să sară în ajutorul comisarului și să prezinte în parlament cât mai repede planul de lege pentru exproprierea școalelor românești. Căci dacă nu putem păzi hotarele Ardealului cu un brâu de întărituri, cel puțin școalele populare ungurești și grădinile de copii ungurești trebuie să le înființăm cu orice mijloace».

Din încheeturile acestui articol sugerat, — după părerea noastră, — din afară, se desleagă adevărul că autoritățile bisericii române stăruesc cu îndârjire pentru apărarea școalei românești amenințate pe nedrept și fără temei de primejdia desființării, — doar școală, care să se fi făcut vinovată de păcatul trădării, nu există și n'au existat în șirul umilelor noastre pepiniere de cultură.

Intrunirea congresului național bisericesc. Ziare budapestane află, că ministrul prezident *Wekerle* a înaintat Maiestății Sale ces. și reg. apostolice anunțarea convocării congresului nostru ordinar național bisericesc pe 114 Octombrie a. c. și zilele următoare.

Reforma administrativă în Ardeal. Politikai Híradó primește din Cluj următoarele: În ministerul de interne, sub conducerea ministrului prezident, *Wekerle*, se țin sfaturi în chestia reformei administrative și a proporționării comitatelor. La pregătirea reformei se va ținea seamă în special de raporturile Ardealului.

Din punctul de vedere al intereselor specifice ardeleni, ministrul de interne a informat pe politicianii din Ardeal asupra proiectului și le-a cerut părerea. În Septembrie se va ținea în chestia aceasta o anchetă în ministrul de interne cu participarea bărbaților de specialitate ai administrației din Ardeal. Cu ocazia anchetei se va debate chestia reformei administrative și din punctul de vedere al naționalităților.

Știrile războiului

Lucrul, care se știe de mult, se constată acum și în comunicatele oficiale date de statul nostru major: Pe frontul din Franța participă la lupte nu numai artilerie, ci și infanterie austro-ungară. Contraatacul regimentelor noastre la St. Mihiel a făcut cu puțință trupelor germane retragerea plănuită.

Comunicatul oficial german spune asemenea, că la retragerea între Meusa și Mosela, regimente austro-ungare prin contraatacuri energice au asigurat mișcarea trupelor germane.

Trupele noastre fac parte din grupul de armate al lui *Gallwitz*, cu menirea de-a apăra la sud de Verdun hotarul Lorenei.

O nouă declarație de război *Brazilia*, după telegrame din Washington, s'a hotărât să intre în foc, și a întrerupt legăturile diplomatice cu Austro-Ungaria.

Atacurile dușmane pe frontul apusean, la Verdun și împotriva liniei Hindenburg, se urmează. Resultatul lor este neînsemnat.

„Sfârșitul Europei“

Într'un articol în care vorbește despre «Sfârșitul Europei», ziarul suedez *Extra-bladet* scrie următoarele:

Cine crede, că Înțelegerea va obține în toamna aceasta decisivă pe frontul de vest, acela va încerca o mare desiluzie.

Marea ofensivă e numai un episod în groaznică încăierare, care a intrat acum în al cincilea an. Cine cunoaște câtuși de puțin puterea militară, politică și economică a Germaniei, acela știe, că o înghițire a poporului german și a armatei sale nu e de așteptat, câtă vreme frontul nu e rupt și o victorie formidabilă, hotărâtoare, nu e obținută.

Nu se știe, ce-i drept, în ce măsură a întrebuițat Hindenburg rezervele sale pentru a ținea piept vârtejului inimic; dar ne închipuim, că situația Germaniei era cu mult mai grea decât astăzi, atunci când Rusia, dispunând de întreaga ei forță ofensivă, a ținut legați milioanele de soldați germani pe frontul de răsărit.

Și nu trebuie să uităm, că problema alimentară prezintă azi pentru Germania dificultăți cu mult mai puține și mai mici, ca în anii precedenți.

Ca să distrugă Germania militaricește, moralicește și economicicește, va trebui Înțelegerii un șir nesfârșit de ani. Și încă nu se știe, dacă și atunci va reuși.

Extrabladed arată mai departe, că prelungirea la infinit a războiului va slăbi Europa pentru todeauna și o va arunca sub influența comercială și culturală a Americii și Japoniei. Centrul financiar al lumii a început să se mute de acum dela Londra

la New-York. Și cu cât războiul va dăinui mai mult, cu atât situația lumii nouă devine mai puternică și America va putea cu atât mai ușor să-și impună Angliei punctul ei de vedere.

Invoeala financiară germană-rusă

Conform invoelei germano-rusești din 27 August 1918, ca adaos la tratatul de pace din Brest, Rusia (cum s'a amintit în nrul 92 al ziarului nostru), plătește Germaniei șase miliarde marce despăgubire.

«Nord-deutsche Allgemeine Zeitung» publică textul financiar al acestei invoeli cum urmează:

Articolul 2 din invoeala germano-rusă conține că:

Din cauza măsurilor luate din partea Rusiei, pentru păgubiții germani să plătească aceasta o despăgubire de 6 miliarde marce din depozitele confiscate de armatele germane după încheierea păcii. Rusia încă își va socoti contra-pretenziunile, și se vor socoti cu prețul ce va fi după încheierea păcii.

Din aceste 6 miliarde se va plăti prima sumă de un miliard și jumătate prin asemănare de 245,564 kilograme în aur și 545 milioane 440 de mii ruble în bancnote. Asemnarea continuă în 5 rate. Una la 10 Septembrie 1918 de 42,860 kilograme aur și 90 milioane 900 de mii ruble în bancnote, iar celelalte 4 rate la 30 Septembrie, 31 Octombrie, 30 Noembrie și 31 Decembrie 1918 fiecare rată de câte 50,676 kilogr. aur și 113 milioane 635,000 ruble în bancnote.

O sumă de un miliard marce să se plătească prin furnizare de mărfuri rusești. Mărfurile au să se furnizeze până la 15 Noembrie și 31 Decembrie 1918 în valoare de câte 50 milioane marce, iar până la 31 Martie, 30 Iunie, 30 Septembrie și 30 Decembrie 1919 în valoare de câte 150 milioane marce, și în valoare de 300 milioane marce până la 31 Martie 1920.

O sumă de 2 și jumătate miliarde marce să va realiză până la 31 Decembrie 1918 printr'un împrumut amortizabil ce se va plasa în Germania. Acest împrumut se va emite în titluri de 6% începând cu 1 Ianuarie 1919 și 1 1/2% adaos de interese economizate.

Restul sumei de un miliard de marce se va regulă tot prin Rusia printr'o invoeală separată, dacă nu va fi fost deja aplanată prin Ucraina și Finlanda la regularea teritoriilor lor.

Al doilea capitol tratează despre înapoierea bonurilor și a depozitelor dela bănci.

Al treilea capitol despre aplanarea unor divergențe în sistemele de economie, iar despre dreptul privat germano-rus tratează în 5 capitole următoarele chestiuni: Referințele de drept la cambii și cecuri la transacțiuni de valută, legi de protecțiune industriale; terminuri de prescrieri și juriuri (arbitrii) în divergențe de drept civil și comercial.

Vasile Gămulea.

Știrile zilei

Numărul cel mai apropiat al ziarului nostru apare, în urma sfintei sărbători Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, Marți în 11/24 Septembrie.

Nu se face alegere de patriarh la sârbli. Politikai Híradó află din Neoplanta, că cercurile bisericești sârbești din Ungaria și Croația insistă a se alege patriarh în locul răposatului Lucian Bogdanovici. Guvernul însă nu face monarhului propunere pentru convocarea congresului electoral din Carloviț. Cercurile autorizate nu află, că ar fi oportun să se facă acum alegeri de deputați la congresul electoral. Nu vor fi întregite deocamdată nici scaunele episcopicești din Carlsstadt și Neoplanta. Nici episcopiiile nu pot fi întregite, până ce scaunul patriarhal e vacant, având patriarhul să prezideze la alegerea episcopilor.

Nou director. Cosistorul plenar din Arad, în ședința sa din 7 l. c., a numit director provizor al institutului pedagogic-teologic diecezan pe profesorul Dr. Teodor Botiș, în locul Prea Cuvioșiei Sale părintelui protosincel Dr. Iosif I. Olariu, care a renunțat la post.

Alegerea de protopop la Oravița. La postul de protopop al Oraviței, în dieceza Caransebeșului, și-au prezentat concursul șase inși. Majoritatea voturilor a obținut-o dl Dr. Lazar Iacob, profesor la seminarul din Arad.

Dela fundațiunea ziaristilor. Ni se comunică dela Eptropia fundațiunii, că la

apelul adresat bărbatilor noștri cu dare de mână, spre a contribui la augmentarea averii fundamentale, apel publicat și de noi în Nrul 92 al Telegrafului Român, a răspuns cel dintâi dl *Ioan St. Herța*, mare proprietar în Vidrasău, trimițând frumoasa sumă de 1000 (o mie) coroane.

Epitropia îi exprimă cele mai călduroase mulțumiri.

Profesori noi. La institutul pedagogic-teologic al diecezei Aradului s'au instituit următorii profesori: Teodor Neș la catedra de matematică și fizică, Nicolae Irimie la catedra de desen și slöjd; iar Damaschin Ioanovici și-a reocupat catedra de limba și literatura română și germană.

Distincție. Dșoara Elena Hoban, ofițiantă la poșta din Sibiu, este decorată cu Crucea de argint cu coroană pentru merite, pe funta decorației de război, întru recunoașterea excelentelor servicii prestate.

Preot distins. În 27 August a. c. preotul militar Eugen Muntean dela reg. de inf. 64 a fost distins cu Crucea pentru merite preoțești, animată la banda medaliei de vitejie cu săbiile, pentru activitatea zeloasă dezvoltată la fronturi.

† **Letiția Gan**, născută Munteanu, soția preotului ort. român Emil Gan din Runc, după boală grea și îndelungată, a trecut la cele eterne în 9 Septembrie la orele 4 p. m. în al patrulea an al căsătoriei și douăzeci și cincilea al vieții pământești. Osemintele decedatei s'au așezat spre veșnică odihnă în cimitierul ort. rom. din Runc Mercuri, în 11 Septembrie n. 1918. În veci pomenirea ei!

Reuniunea ardeleană pentru reconstruirea Ardealului. Consiliul conducător al reuniunii ardelenice maghiare va ține în 28 Sept. a. c. o ședință în Cluj. Cu această ocazie se va dezbate chestia construirii unor linii ferate noi în Ardeal apoi pacea cu România și crearea unei vecinătăți nemijlocite cu Bulgaria. În ședința aceasta a reuniunii se va cere dela guvern, ca în privința intereselor economice, Ardealul să fie mai bine reprezentat în parlament.

† **Nicolae Dobrotă**, absolvent de teologie și de academia comercială din Gratz, fiul mai mare al parohului Nicolae Dobrotă din Poiana Sibiului, după un morb scurt a încetat din viață Marți în 4/17 l. c., în etate de 27 ani. În mormântarea va avea loc astăzi joi, la orele 11 a. m. în cimitierul din Poiana. — Odihnească în pace!

Gorki s'a alăturat la bolșevici. Ziarele din Petersburg scriu, că Maxim Gorki s'a alăturat la bolșevici. Intre dânsul și comisiunea pentru educația poporului s'a făcut un acord, în temeiul căruia scriitorul va lua conducerea secției literare. Se zice, că Gorki s'a decis la postul acesta din cauza atentatului îndreptat împotriva lui Lenin.

Lângă 2 fete orfane se caută o domnișoară română inteligentă, care știe cântă la pian. Informații la Administrația ziarului Telegraful Român.

Moartea generalului Brusilov. Telegraphen Compagnie anunță din Carcov, că generalul Brusilov a fost împușcat în Moscova. Se zice că ar fi fost omorât din cauza ideilor sale politice. La începutul anului 1916 a luat conducerea armatei rusești și în luna Iunie a aceluia an ne-a rupt frontul la Ocna în Bucovina. A avut succese și în Galiția. Sub Kerenski în Iulie 1917 a fost rănit și a trebuit să i se amputeze un picior.

În memoria protopopului Demetriu Căteanu. Neconsolata *Pompilia Ghișoiu n. Căteanu* și fiica sa *Valeria* măritată *Constantin Popovici*, cu prilejul morții iubitelui lor tată, respective moș, *Demetriu Căteanu*, protopopul gr. cat. al districtului Cichindeal, cel ce a trăit nouă decenii și a decedat în Slămnice, au binevoit a dărui întru eternizarea memoriei bine cuvântate și drept cunună neperitoare pe cosciugul lui, suma de 50 cor., din care cor. 25 la «Legatul *Tit L. Albini*, pentru ajutorul copiilor săraci din *Cut* aplicați la meserii» și 25 cor. la «Legatul *Victor Petrișor* pentru ajutorarea copiilor săraci din *Veștem* aplicați la meserii.» Pentru prinos împiorând odihnă lină moșneagului părinte Căteanu și mângâiere celor îndurerăți, exprimă sincere mulțumiri: *Vic. Tordășianu*, președintele Reuniunii sodalilor români din Sibiu.

A murit bunica revoluțiunii. Se anunță din Moscova, că femeia Brestkovskaia bunica revoluțiunii rusești, a murit din cauza că se nutrea foarte slab. Guvernul revoluționar i-a făcut înmormântarea pe speșele statului.

Post de vice-notar. Prim-președintele cercului Sibiu publică concurs pentru ocuparea postului de vice-notar din comuna *Slămnice*. Cererile sânt a se înainta până în 28 Septembrie n. Dotația este: 1. Salar fundamental; 2. Locuință (1 odaie), luminat și încălzit, și 3. Taxele pentru purtarea țeștelor de vite.

Teatru cinematograf. Apollo. Strada Schewis. Directoară: D-na Emil Tóth.

Joi, în 19 Septembrie: *Diavolul*.
Vineri și Sâmbătă, în 20 și 21 Septembrie: *Păcate vechi*.

Duminecă și Luni, în 22 și 23 Septembrie: *Prăpădenie*, dramă.

La fiecare din reprezentații se dau frumoase suplimente de vederi în natură și scene umoristice.

Inceputul la: 6 $\frac{1}{2}$ și 8 $\frac{1}{2}$ ore seara

Fericirea în căsnicie

după A. Zimmermann,
de preotul G. Fl. Preșmereanu.

Multe și adânc simțite sânt necazurile pricinuite de război, în stările morale și materiale, atât în viața indivizilor, cât și a statelor.

Creșterea tinerimii a rămas aproape în voea întâmplării, expusă la cele mai primejdioase înfrâuriri.

Pentru a îndrepta unele din relele acestea, la alte neamuri de pe acum se iau măsurile trebuincioase, publicându-se articole și studii pentru o mai bună îngrijire a tineretului în școală și în familie.

Fiind familia temelie educațiunii sănătoase, e natural, că manifestările vieții familiare formează obiect de studiu pentru cei ce poartă la inimă soarta mai fericită a neamului lor.

O regenerare a vieții familiare, ca condiție a unui trai fericit, e reclamată azi din toate părțile. Școala singură, fără ajutorul familiei, nu poate aduce îndreptare.

Trebuie să dăm și noi atențiunea cuvenită reformelor reclamate pe toate terenele vieții sociale, economice și morale, — și întrucât n'am avea oameni chemați a rezolvi cu pricepere aceste probleme, să urmărim, ce se scrie și lucrează la alte popoare.

Am citit broșura scriitorului german A. Zimmermann: Despre fericirea în căsnicie, și aflând într'însa sfaturi potrivite pentru stările noastre familiare, am să prezint în traducere câteva capitole instructive din această publicație.

Indemn și eu onorații cetitori să dea atențiune îndrumărilor date de autor în prefața cărții, care zice:

Fiecare frază a acestei cărți trebuie citită de patru ori. Bărbatul să citească toate pasajele, și anume acelea care conțin obligatiunile lui față de sexul feminin, de câte 3 ori, iar pasajele privitoare la obligatiunile soției să le citească odată.

Soția să citească numai odată ceea ce bărbatul e dator să citească de trei ori, însă toate celelalte părți de câte 3 ori.

Chemarea bărbatului în căsătorie

«Nimic nu leagă mai strâns pe om de căminul său, de patrie și omenime, ca și căsătoria fericită».
Zschokke.

Bărbatul de regulă numai atunci ia hotărârea să înceapă un trai conjugal, când vede și simțește că e în stare să susțină o casă.

Cu alte cuvinte bărbatul să se căsătorească, numai după ce are experiență de viață și a ascultat câte-va sfaturi și păreri fie și mai aspre ale binevoitorilor săi.

Soțul, viitorul cap al unei familii, are să învețe tocmai în cei 10 ani de căsnicie mult de tot. Însă o anumită maturitate și siguranță a vieții să presupune, că are și înainte de a păși în fața altarului.

Bărbatul trebuie să fie asemenea popului cu rădăcini puternice, de care sufletul femeii are să se sprijinească înălțându-se tot mai sus.

Un bărbat, care tocmai ca trestia, se clatină în direcția vântului, e o tristă apariție. Femeia să aibă puțința de a și stimă soțul.

Ea voiește să se poată sprijini de bărbatul său cu toată încrederea. În mod instinctiv simte, că numai un adevărat bărbat poate fi sprijin pentru dânsa și familie. Mai bucuros se împacă cu aceea, ca la bărbat să fie pronunțate însușirile aspre ale unui caracter, decât ca acestea să-i lipsească cu totul. Drept-aceea, trebuie ca bărbatul care vrea să-și conducă la altar pe aleasa sa, să se examineze, oare corespunde cel puțin în parte idealului ce are femeia despre bărbatul adevărat.

Căsătoria este o școală bună pentru el.

Atunci începe el să simtă serioșitatea vieții. El devine chibzuit, mai liniștit și mai sigur. El observă apoi, că femeia dela fire e mai puțin independentă decât el. În chestii, în care el fără multă chibzueală ar putea lua hotărâre potrivit, întrebă soția pe bărbat în mod instinctiv de sfat. Poate și ea ar fi în stare, să hotărască tot așa de bine; dar natura ei o silește să caute rașim în afară.

Bărbatul e dator să se silească a și împlini această chemare mândră de conducător.

Agonisiarea pâinii este înalta lui datorie și dreptul său intact. Știu foarte bine, că situația materială a poporului nostru nu permite ca soția să se mărginească numai la căsnicie. Soția trebuie, prea adeseori, să câștige alături de bărbat.

Cu aceasta stare trebuie să se împace de multe ori omul de azi.

Bine știm însă, că mulțăminta sistemului social de azi, femeia se crește direct pentru cariere practice, cu scop de o sporî câștigul material chiar și atunci, când bărbatul n'ar avea trebuință de acest plus.

Bărbatul trebuie să muncească sărguincios pentru a putea satisface datoriei sale mărețe de susținător al familiei.

El trebuie să muncească cu strădanie și cât mai serios, e dator chiar și atunci când starea materială i-ar permite să se retragă de pe arena de luptă a vieții.

Un bărbat lenș care se îngrozește de lucru, este ființă respingătoare.

Nu numai că bărbatul lenș cu timpul se dedă și la alte năravuri rele, — doară lenea e mama tuturor răutăților — dar lenea e în sine de ajuns, să facă pe bărbat antipatic și nesuferit chiar și înaintea soției sale.

Bărbatul trebuie să-și exercite chemarea, ca să poți zice că aceea merită acest nume. O carieră e nu numai un teren de câștig, ci este mijloc de agonisire, pentru care omul trebuie să aibă vocațiune, o muncă la care nu numai cu mâna trebuie să concușgem, ci și inima să i o împrumutăm, adecă ce avem mai scump din noi.

Un bărbat trebuie sub orice împrejurări să-și rezerve timp, să se poată ocupa și cu soția și familia sa.

El trebuie să fie în stare a afla timp de ajuns și pentru familia sa, pentru copiii săi.

Pe el n'au să-l preocupe numai afacerile carierei sale, ci cu gândul său e dator să se îndrepte din când în când și la familia lui, ori unde s'ar afla el.

Prin aceea, că bărbatul se dedică exclusiv carierei, neglijându-și toate celelalte datorii de om, dovedește ce e drept răvnă și că e credincios datoriei, dar dă în acelaș timp dovadă de unilateralitate și de orizont îngust de vedere.

«O viață închinată exclusiv grijilor, împreunate cu afacerile, — zice Smiles, — ducă pe om succesiv la îngustimea inimii».

Femeia am zis, că trebuie să poată avea stimă față de bărbat. Ori-ce bărbat tinăr dorește, că această stimă să fie aevea un drept al său, de care să se poată folosi oricând.

Și când bagă de seamă, că aceasta stimă i se denegă oarecum, atunci ajunge el — durere — la ideea cu totul opusă, de a stoarce aceasta stimă, la care crede el că are drept. Un lucru, nu se poate mai greșit.

Semnele din afară ale stimei în cazul acesta ce e drept se pot stoarce, dar însași stima nici odată. Acela însă care e mulțumit cu semnele exterioare, se asemăna cu acel sălbatic naiv, care lua arama drept aur.

Dacă tinărul soț și-a pierdut stima consoartei sale, n'are decât să-și îndrepte atențiunea asupra sa însuși, căutând să-și îndrepte propriile sale scăderi.

Soția sa l-ar stimă prea bucuros; dar ea nu o face fiindcă însușirile lui sânt departe de a merita cinstea.

Cu asprimea, sau prin pozarea unui om cu simț de demnitate aparentă, n'am făcut nimic.

Femeia e cu mult mai simțitoare, decât să nu observe atari apariții. Celce pretinde să fie stimat, trebuie mai întâi să grijască să fie vrednic de stimă. Altă cale nu este.

Bărbatul trebuie să poată fi, în toată vremea, locul de refugiu al soției sale.

El trebuie să fie cu mare băgare de samă, ca să nu peardă această poziție de onoare.

Femeia simte unele lucruri cu mult mai adânc ca bărbatul, deci ea se și vațămă mai ușor și mai des.

În primele luni, și chiar în primii ani ai căsătoriei, femeia trebuie să aibă pe ci-

neva, la cine să se poată adresa în durerile ei mai mărunte. Dacă bărbatul nu arată față de ea pricepere în acest senz, ea o caută în altă parte, la pretinele și vecinele sale. Astfel bărbatul trebuie să împartă sufletul soției sale cu alți oameni din afară de casă. Dacă el nu voește aceasta, nu-i permis încă nepățită uneori îl neliniștește cu «nimicuri», care după părerea lui n'ar fi vrednice de a le aminti.

El să se silească a ghici gândurile și simțămintele consoartei sale.

Să se ferească a face haz de grijile și de pășurile aceleia.

Femeia voește să fie luată în serios.

Dacă o luăm în răs, și o întimpinăm cu batjocură, o facem timidă și nelcrezătoare în puterile sale.

Bărbatul trebuie să se năzuească a dovedi pricepere pentru lucrările zilnice ale femeii. În cercul bărbatilor fără experiență, este lătită părerea, că munca îndeplinită de soție în casă n'ar fi muncă vrednică de atențiune.

Zace în felul de judecată al omului, că lucrurile din cari nu pricepe nimic, să le socotească de bagatele.

Cărți și reviste

Două volume nouă. Cartea de bucate *Poftă Bună*, de *Zotti Hodoș*, învață pe oricare femeie cultă să gătească bine și cu gust.

În câteva sute de rețete, pentru gătitirea a orice fel de bucate, s'a dat o deosebită luare aminte bucătăriei obișnuite în țara noastră.

Se arată, scurt și lămurit, cum se pot prepara mâncări ieftine și mâncări mai scumpe, după împrejurări. Cuprinde:

In Partea III:

Supe, Asiete, Sosuri, Legume, Fripturi, Torte, Timbale, Creme, Parfeuri, Inghețate, Bombe, Bomboane, Băuturi, *Sandviciuri*, *Prăjituri mărunte ș. a.*, Volumul are 160 pagini și costă 3 coroane.

In Partea IV:

Conserve: Cum se coace pâinea bună, țărhana, scrobeala, despre varză, prepararea cărnaților, ș. a.; unsoarea, șuncile, ouăle, laptele covăsit, brânza; castraveți, ardei, patlagele (paradise), fasole, mazere, bureți.

Sfaturi: Pregătirea săpunului, spălaturufelor, curățirea petelor din haine și rufe ș. a., sfaturi igienice și pentru frumuseță.

Mâncări ieftine: Din timpul de război, fără unsoare, fără ouă, din material puțin.

Prăjituri numeroase, fel de fel, toate probate și foarte bune. Volumul costă 3 cor.

Cărțile se găsesc de vânzare la autoră în Sibiu, și la Librăria Arhidiecezană.

Anuarul școlii comerciale superioare greco-orientale române din Brașov pe anul XLIX. Anul școlar 1917/18. Publicat de *Arseniu Vlaicu*, director.

Anuarul acesta îndată la început ne prezintă momentele mai însemnate din viața școlii noastre comerciale din Brașov în cursul războiului mondial. Prima lovitură a fost împiedecarea executării zidirii noului edificiu școlar. Pe durata zidirii, direcțiunea a luat în direcție unele localități de învățământ din edificiul gimnazial vechi al Presbiterului evanghelic din Brașov. După intrarea în război a României, școala comercială s'a plasat în localul internatului reuniunii femeilor române, apoi în edificiul gimnaziului român, și după o lună s'a mutat iar în internatul reuniunii.

Unii profesori au fost chemați la miștie, unul s'a pensionat, iar unul a răposat.

La începutul războiului mondial erau înscrși 128 elevi, dar în anul 1915/16 s'a redus la 115. Îsbucind războiul cu România, pe anul 1916/17 s'au înscris numai 81 elevi.

Afluența cea mare a fetelor înscrise la școala din Brașov o arată următoarele cifre: În anul 1913/14 s'au înscris 21, în 1914/15 s'au înscris 17, în 1915/16 s'au înscris 20, în anul următor 12, iar în anul școlar 1917/18 s'au înscris 34 fete.

Dintre elevii școlii sânt mobilizați 106.

În anul școlar 1917/18 au funcționat 4 profesori ordinari definitiv, un profesor ordinar și un catihet. Pe anul 1917/18 s'au înscris 138 elevi, dar au părăsit școala 58 elevi. După ce elevii mobilizați în urma unor dispoziții ministeriale au fost clasificați, au mai rămas în clasa ultimă numai 11 elevi. Dintre aceștia trei au fost îndrumați la examen de corigență. La examen de maturitate s'au supus și 28 elevi mobilizați. Dintre aceștia unul a fost respins pe un an, iar patru au să facă examen de emendare.

Concurs

Pentru întregirea în mod definitiv a postului de învățător dela școala noastră conf. ort. rom. din Panie (Gyerőfalva), protopresbiteratul Clujului, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

a) Salarul în bani cel datorit prin art. de lege XVI din 1913, din care 600 cor. din repartitie, solvite în rate treilunare anticipative, iar restul din ajutorul de stat votat sub Nr. ministerial 2003/1914 VI, și care se va pune în curgere pe baza documentelor învățătorului care va fi ales;

b) Cvarțir bun și deplin corespunzător în școala cea nouă;

c) Lemnele necesare în sala de învățământ. Pentru locuința învățătorului, de lemne se va îngrijii însuși învățătorul;

d) 1/4 jug. de grădină, eventual 20 cor.

e) Dreptul de folosință a unei sesiuni întregi din pădurea și pășunatul foștilor jobagi.

Învățătorul ales va fi obligat a pune toate obiectele de învățământ prescrise, deci și religiunea, a cerceta însuși regulat sf. biserică și a conduce acolo și elevii în toate Duminecile și sărbătorile și a cânta cu ei la sf. Liturgie.

Învățătorul sau învățătoarea aleasă, care va desvolta o activitate extrașcolară, folositoare poporului, (d. e. formând un cor în mai multe voci, sau pe terenul industriei de casă), se va bucura și de o remunerație deosebită și de sprijinul și iubirea poporului.

Concurenții să-și înainteze petițiunile de concurs în termenul susamintit la Prea on. Oficiu protopresbiteral al Clujului și vor avea să se prezinte înainte de alegere la biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Eventuale informațiuni încă, la cerere, dă bucuros concurenților, oficiul parohial.

În fine se observă că școala noastră e deplin corespunzătoare cerințelor legii și e provăzută cu mobilierul și toate aparatele de învățământ prescrise. Punerea în curgere a ajutorului de stat depinde deci exclusiv dela documentele și conduita învățătorului sau învățătoarei care va fi aleasă.

Panie, 5/18 August 1918.

Comitetul parohial.

Ad. Nr. pp. 782/1918. Vidi:

T. Roșescu,
protopop.

Nr. 432/918 protop.

(232) 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională ort. română din Ghimbav se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post se vor plăti de către epitropia parohială conform dispozițiilor art. de lege XVI din 1913; grădițele personale le va primi după anii serviți la această școală.

Cvarțir va avea noul ales în edificiul școlar, relut de grădină 20 coroane, și va fi îndatorat a conduce regulat copiii la biserică în Dumineci și sărbători și a vedea cântările liturgice.

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze petițiile instruite cu toate documentele de lipsă oficiului protopopesc ort. rom. din Zernești în termenul indicat și li se dă voie a se prezenta și în comună spre a face cunoștință cu poporul.

Zernești, la 29 August 1918.

Oficiul protopopesc ort. rom. al tractului Bran, în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Dan,
adm. prot., prot. onor.

Pălării de dame!

Cu mult șic și elegante. Mare asortiment în pălării de catifea, velur și păslă (Filz), în toate prețurile la:

(230) **Salonul de modă** 2—6

BERTA ZIEGLER,

Sibiu, Strada Căsnădiei Nr. 43, etajul I.

Redactor responsabil Dr. Gheorghe Comșa.

Concurs repetit

Pentru ocuparea postului de învățător la școala ort. rom. din Laslăul-român, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt:

a) salar dela comuna bisericască 600 cor., restul dela stat;

b) cvarțir în edificiul școlii;

c) grădină de 1/4 jugăr catastral.

Concurenții să-și înainteze rugărilor instruite după normele în vigoare la oficiul protopresbiteral al tractului Târnava în Cetatea de baltă (Küküllővár), până la termenul indicat.

Cetatea de baltă, 2 August 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Târnava, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Nicolae Todoran,
protopop.

Nr. 208/1918. (233)

1—3

Concurs

Pentru întregirea postului vacant de învățător dela școala din Lunca, în protopresbiteratul Hațeg, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. Salar fundamental de 1200 cor. dela comuna bisericască,

2. Cvarțir în edificiul școlar, și

3. Lemne de foc.

Concurenții sânt poștiți a-și înainta cererile provăzute cu toate documentele de lipsă subsemnatului oficiu în termenul deschis, și să se prezinte în comună spre a face cunoștință cu poporul.

Învățătorul ales este îndatorat a conduce copiii în Dumineci și sărbători la sf. biserică și a cânta cu ei raspunsurile liturgice.

Hațeg, 27 August 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Hațeg, în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Cornel Popescu,
protopop

Nr. 310/1918 prot.

(244) 2—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor vacante de învățători dela școlile noastre confesionale din Rașinari, Poptaca, Cristian, Gușterița, Bungard, Ocna-super., Ocna-infer., Riusadului, Sadu, Slimnic, Talmăcel, Turnișor, Avrig, Perumbacu-super., Ucea de jos și Ucea de sus, prin aceasta se publică concurs cu termen de 15 zile dela datul de față.

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sânt cele legale și cuprinse în §. 4 al art. de lege XVI din 1913, iar pentru durata războiului și adausuri de scumpete în cadrul venitorilor singuraticelor parohii.

Reflectanții la vre-unul din posturile înșirate să-și înainteze concursul cât mai îngrabă subscrișului.

Pentru durata războiului pot reflecta ca suplinitori și învățători pensionați.

Sibiu, în 1/14 Septemvrie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Sibiu.

Dr. Ioan Stroia,
protopop.

Nr. 178/1918.

(227) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa II Burju, în tractul Iliei, devenită vacantă prin moartea parohului Ioan Iar, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Concurenții au să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare, în termenul deschis, având a se prezenta pe lângă incunoștințarea subsemnatului în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică spre a cânta, cuvânta, eventual celebra.

Ilia-murășană, la 21 August 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Ilia în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Ioan Dobre,
protopop adm.

Concurs

Pentru ocuparea posturilor învățăto-rești la școlile conf. ort. române din comunele mai jos însemnate se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

1. **Apoldul-sup.** Salar 1200 cor. dela epitropia parohială, cvarțir în edificiul școlar, grădină în natură și 1 stânjin lemne de foc.

2. **Mercurea.** Salar 1200 cor. din cassa bisericii, relut legal de cvarțir și grădină.

3. **Rod.** Salar 1200 cor. din cassa bisericii, cvarțir în natură, eventual relutul legal și relut pentru grădină.

Învățătorii aleși vor fi îndatorați a instrui pe elevi în cântările bisericesti, a-i conduce în Dumineci și sărbători la biserică și a cânta cu ei. Cei zeloși vor primi și remunerație.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi să-și înainteze petițiile instruite cu toate documentele de lipsă oficiului protopopesc subsemnat, în termenul sus indicat. În interesul lor este, dacă se vor prezenta înainte de alegere la biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Mercurea, 7 August 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. în conțelegere cu organele parohiale.

Avr. S. Păcurariu,
protopop.

Nr. 556/1918.

(226) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei Corna (cl. III.) protopresbiteratul Abrudului, cu provocare la ordinul ven. Consistor din 7 August a. c. Nr. 8028 Bis., se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotației dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta la subsemnatul oficiu, în termenul arătat mai sus, și pe lângă observarea dispozițiilor reglementare, concurenții se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a cânta și predica, eventual a celebra.

Abrud, 13 August 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al Abrudului.

Petru Popoviciu,
protopop.

◆ **Potire, Discuri, Linguri,**
◆ **rișe, Cădelnițe, Cruci și**
◆ **: : : Candele : : :**
◆ se pot procura prin
◆ **Librăria Arhidiecezană.** ◆

„PEATRA“

bancă economică-comercială și de credit, societate pe acții în Nagyszeben—Sibiu.

Convocare repetită

Domnii acționari ai institutului «PEATRA», bancă economică-comercială și de credit, societate pe acții, se invită conform §§-lor 16—25 ai statutelor societății la o

adunare generală extra-ordinară,

care se va ținea în Nagyszeben-Sibiu, Duminecă în 20 Octomvrie a. c. st. n. la 2 ore p. m. în localul băncii, Sporergasse 28, necondiționat, conform §§-lor 20 și 25 din statute, fără privire la numărul acționarilor prezenți și a acțiilor reprezenând.

Obiectele:

1. Deschiderea și constituirea adunării (§ 21).
2. Raportul semestral al direcțiunii.
3. Urcarea capitalului social dela cor. 51,000 la cor. 153,000—
4. Modificarea §§-lor 4, 11 și 51 din statutele societății.

Domnii acționari, cari în sensul §§-lor 18 și 19 din statutele societății voiesc să participe la adunare în persoană sau prin plenipotențiați, sânt rugați a-și depune acțiile și eventual dovezile de plenipotență cel mult până în 17 Octomvrie n. a. c. la 5 ore p. m.

Nagyszeben-Sibiu, în 15 Septemvrie 1918.

(235) 1—1

Diracțiunea.

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.

Publicațiune

Pășunatul de eană de pe hotarul comunei M6h pentru oi să esarindează în licitațiune publică în 22 Septemvrie st. n. 1918 la orele 3 p. m.

Prețul strigării 1300 cor.

Vadiul: 10%.

Condițiunile de licitațiune se află la primăria comunală și sânt puse la vedere publică. — Pășunatul în «Pășunea dela Cașolțiu» se poate începe deja în 5 Oct. st. n. 1918.

M6h, în 15 Septemvrie 1918.

Primăria comunală.

ESTE CLAR DEPLIN

că o damă cultă nu poate întrebuința, decât pudră-Diana și cremă-Diana.

Doză de probă. 3— K

Doză mare 6— K

De vânzare pretutindeni!

În editura Comisiunei administrative a țării : pografiiei arhidiecezane a apărut :

Manual de cântări bisericesti

sau

Octoihul mic

care cuprinde: Rânduiala Vecerniei, Utre-niei și a Liturgiei; cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Polileul, Pripelele, Catavasiile, Irmoasele, Svetilnele ș. a.

Se află în depozit spre vânzare la
„Librăria Arhidiecezană“.

Prețul unui exemplar:

Legătură simplă Cor. 5-50, plus porto postal recomandat 70 fileri. — Legătură imitație de piele Cor. 7-50, plus porto postal recomandat 70 fileri.

Revanzătorilor li se dă 10% rabat.